

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Силабус навчальної дисципліни
«Анатомія людини»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 210 годин, 7 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра анатомії людини. Одеса, Валіховський провулок 3, заняття проводяться в 1 та 2 анатомічних залах, а також в учбових кімнатах кафедри.
Викладач (-і)	1. Зав. кафедри, д.мед.н., професорка Аппельханс Олена Леонідівна. 2. Віннер Наталія Владиславівна, к.мед.н., доцентка. 3. Кошельник Олена Леніанівна, к.мед.н., доцентка. 3. Анцут Ольга Андроніківна, ст. викладачка, завуч кафедри. 4. Антонова Наталя Анатоліївна, ст. викладачка. 5. Кузнецова Олена Анатоліївна, ст. викладачка. 6. Матюшенко Пилип Миколайович, ст. викладач. 7. Чеботарьова Світлана Олегівна, ст. викладачка. 8. Урсу Олександр Юрійович, ст. викладач.
Контактна інформація	E-mail кафедри: anatomy@onmedu.edu.ua Завуч кафедри Анцут Ольга Андроніківна, тел.+380504561236

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - форма, будова, походження, топографія, розвиток органів і систем тіла людини, а також будова організму людини в цілому.

Мета дисципліни: передбачає набуття кожним здобувачем освіти знань з анатомії у світі природничо-наукових уявлень про будову і функції організму людини в цілому, вміння використовувати набуті знання при подальшому вивченні інших фундаментальних наук медицини, та у практичній діяльності.

Завдання дисципліни: є системний підхід до опису форми, будови органів в єдності з виконуваними функціями:

Знати

- а) форму та будову органів, об'єднаних у системи;
- б) розміщення органів, судин, нервів у різних ділянках тіла;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

в) анатомічні особливості розвитку тіла людини на різних етапах онтогенезу;

Вміти:

- демонструвати і описувати анатомічну будову органів і систем тіла людини;
- застосовувати латинські анатомічні терміни відповідно до вимог міжнародної анатомічної номенклатури;

Очікувані результати:

Знати:

форму та будову органів, об'єднаних у системи:

- кісток (Osteologia), з'єднань кісток (Arthrologia);
- м'язів (Myologia), нутрошів (Splanchnologia),
- центральної та периферійної нервової системи (Neurologia),
- залоз внутрішньої секреції (Glandulae endocrinae),
- лімфоїдної системи (Systema lymphoideum),
- органів чуття (Organa sensoria);
- серцево-судинної системи (Systema cardiovasculare);

Вміти:

- демонструвати і описувати анатомічну будову органів і систем органів людини;
- орієнтуватися в топографії органів і систем тіла людини;
- мати поняття про вікові зміни анатомії тіла людини.
- вміти застосовувати основні латинські анатомічні терміни відповідно до вимог міжнародної анатомічної номенклатури (Сан-Пауло, 1997; Київ, 2001);

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна викладається у формі лекцій, практичних занять та організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи (бесіда, пояснення, обговорення), наочні (демонстрація та докладне вивчення анатомічних препаратів, ілюстрація у вигляді мультимедійних презентацій), виконання тестових завдань;

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами і з анатомічними препаратами в анатомічних залах, підготовка до практичних занять, участь в реставрації анатомічних препаратів.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Анатомія кісток скелету.

Тема 1. Предмет анатомії, методи дослідження, анатомічна термінологія. Площини, осі, лінії, ділянки тіла, їх практичне значення. Поняття про орган, системи органів. Будова, утворення та класифікація кісток.

Тема 2. Будова хребців. Особливості будови шийних, грудних, поперекових хребців, крижової кістки, куприкової кістки. Хребтовий стовп. Грудина. Ребра: будова, класифікація.

Тема 3. Кістки верхньої кінцівки. Лопатка та ключиця. Плечова кістка. Кістки передпліччя та кисті.

Тема 4. Кістки нижньої кінцівки. Кульшова кістка. Стегнова кістка. Кістки гомілки та стопи.

Тема 5. Загальні відомості про череп. Мозковий відділ черепа. Лобова, тім'яна та потилична кістки.

Тема 6. Клиноподібна, решітчаста та скронева кістки. Будова. Отвори. Канали. Барабанна порожнина (стінки).

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра анатомії людини

Тема 7. Кістки лицевого черепа: нижня щелепа, верхня щелепа, вилична, носова, піднебінна, слъозова, під'язикова кістки, леміш, нижня носова раковина.

Тема 8. Череп в цілому. Склепіння черепа. Будова зовнішньої та внутрішньої поверхонь черепа. Черепні ями. XII пар черепно-мозкових нервів: назва та місця виходу нервів та їх гілок з черепа

Тема 9. Кісткова носова порожнина, стінки, носові ходи, навколоносові пазухи та їх сполучення з порожниною носа. Очна ямка. Кісткове піднебіння. Скренева, підскренева, крилопіднебінна ямки: стінки, отвори.

Тема 10. Узагальнююче заняття з теоретичної підготовки та практичних навичок з кісток скелету людини.

Змістовий модуль 2. Артроединесмологія та мієологія

Тема 11. Загальні відомості про сполучення кісток. Класифікація з'єднань між кістками.

Види синартрозів. Симфізи. Діартрози: ознаки суглоба, додаткові компоненти суглобів, класифікація за будовою, формою суглобових поверхонь, за функцією. Види рухів і їх аналіз.

Тема 12. Сполучення хребців між собою. Сполучення ребер з хребцями та грудиною. Хребтовий стовп: види з'єднань хребтового стовпа. Грудна клітка в цілому, її будова.

Тема 13. З'єднання кісток черепа між собою та I-м, 2 – м шийним хребцем. Скреново-нижньощелепний суглоб. Вікові особливості з'єднання черепа: тім'ячки, їх види, будова, терміни скостеніння. Серединний атланта-осьовий суглоб, бічний атланта-осьовий суглоб: будова, зв'язки, рухи.

Тема 14. З'єднання кісток пояса і вільно верхньої кінцівки. Плечовий суглоб. Ліктьовий суглоб. Промеєво-зап'ястковий суглоб. Суглоби кисті.

Тема 15. З'єднання кісток нижньої кінцівки. З'єднання кісток таза. Таз в цілому: будова, основні розміри., вікові, статеві, індивідуальні особливості. Кульшовий суглоб. Колінний суглоб. З'єднання кісток гомілки та стопи. Надп'ястково-гомілковий суглоб. Склепіння стопи.

Тема 16. Загальні відомості про м'язи, розвиток м'язів в онто- і філогенезі. М'яз як орган. Сухожилки, апоневрози. Допоміжні апарати м'язів: фасції, синовіальні піхви, синовіальні сумки, сесамоподібні кістки, сухожилкова дуга, м'язовий блок. Основні дані про силу і роботу м'язів; поняття про важелі. Початок і прикріплення м'язів: їх функціональна характеристика. Класифікації м'язів: за розвитком, топографією, формою, розмірами, напрямком м'язових волокон, функцією. М'язи спини: поверхневі і глибокі, їх характеристика. Грудно-поперекова фасція. М'язи та фасції спини.

Тема 17. Лицеві м'язи. Жувальні м'язи. Механізм акту жування. Фасції голови. Міжфасціальні простори. Фасції шиї та міжфасціальні клітковинні простори.

Тема 19. М'язи шиї: поверхневі, середні, глибокі. Трикутники шиї.

Тема 20. М'язи, фасції та трикутники грудей. Діафрагма. Ділянки передньої стінки живота.

М'язи живота: м'язи передньої, бічної і задньої стінок живота, їх характеристика. Фасції живота. Біла лінія. Піхва прямого м'яза живота. Пупкове кільце. Черевний прес. Слабкі місця передньої черевної стінки. Пахвинний канал: стінки, вміст у жінок та чоловіків.

Тема 21. М'язи верхньої кінцівки: плечового пояса, плеча, передпліччя та кисті. Фасції плечового пояса та плеча. Пахвова ямка, пахвова порожнина, її топографія, чотирибічний і трибічний отвори. Плечо-м'язовий канал. Борозни на передній поверхні плеча. Ліктьова ямка. Борозни на передній поверхні передпліччя. Кістково-фіброзні канали, тримачі м'язів –згиначів, тримачі м'язів-розгиначів. Канали зап'ястка, синовіальні піхви сухожилків м'язів-згиначів. Синовіальні сумки.

Тема 22. М'язи нижньої кінцівки. М'язи, фасції, топографія тазу. Чоловіча та жіноча , промежина. М'язи стегна, гомілки, стопи. Фасції нижньої кінцівки. та топографія гомілки та стопи. М'язова і судинна затоки, їх топографія і вміст. Стегновий трикутник. Борозни на передній поверхні стегна. Привідний канал. Підколінна ямка. Канали гомілки: гомілково-підколінний канал, верхній та нижній м'язово-гомілкові канали. Стегновий канал.

Тема 23. Узагальнююче заняття з теоретичної підготовки та практичних навичок з артроединесмології та мієології.

Змістовий модуль 3. Спланхнологія

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра анатомії людини

Тема 24. Основні поняття спланхнології. Класифікація внутрішніх органів: порожнисті і паренхіматозні. Будови стінки трубчастих органів. Серозна оболонка: варіанти відношення органів до очеревини. Загальні закономірності будови паренхіматозних органів. Залози: їх класифікація, загальні принципи будови, функції.

Тема 25. Анатомія травної системи. Ротова порожнина. Губи. Щоки. Піднебіння. Залози ротової порожнини. Язик: будова, функція, м'язи. Зуби: формула, будова, прикус, зміна зубів. Глотка. Лімфатичне кільце Пирогова. Стравохід. Шлунок.

Тема 26. Тонка кишка, її відділи. Дванадцятипала кишка. Брижова частина тонкої кишки: порожня та клубова кишка. Топографія, будова, особливості в її різних відділах, відношення до очеревини. Товста кишка: відділи. Будова стінки. Відношення до очеревини кожного відділу. Сліпа кишка і червоподібний відросток: топографія, особливості будови. Варіанти положення червоподібного відростка і його проекція на передню черевну стінку. Ободова кишка: частини, згини, їх топографія, особливості будови слизової оболонки і м'язової оболонки. Відношення до очеревини. Пряма кишка: частини, згини, топографія. Особливості топографії прямої кишки в залежності від статі. Особливості будови слизової оболонки і м'язової оболонки. Відношення до очеревини. Відхідниковий канал: топографія, особливості будови слизової і м'язової оболонок. М'язи-замикачі відхідника. Макроскопічні відміни будови тонкої і товстої кишки.

Тема 27. Печінка. Топографія. Зовнішня будова. Зв'язки печінки. Відношення до очеревини. Внутрішня будова печінки: частки, сегменти, часточки. Судини печінки. Шляхи виведення жовчі. Жовчний міхур: топографія, частини, будова стінки, функції. Спільна жовчна протока: утворення, топографія. Підшлункова залоза: частини, топографія, будова, функції. Протоки підшлункової залози.

Тема 28. Очеревина. Порожнина живота. Черевна порожнина. Порожнина очеревини. Заочеревинний простір. Пристінкова очеревина, нутрощева очеревина: їх характеристика. Варіанти відношення внутрішніх органів до очеревини. Похідні очеревини: брижі, чепці, зв'язки, їх будова та функції. Похідні очеревинної порожнини: сумки (печінкова, передшлункова, чепцева – їх стінки, сполучення), пазухи, канали, закутки, ямки, заглибини. Проекція органів живота на передню стінку.

Тема 29. Дихальна система. Верхні і нижні дихальні шляхи. Зовнішній ніс. Носова порожнина, приноскові пазухи. Гортань: топографія, хрящі, м'язи, сполучення, порожнина гортані. Вікові особливості гортані.

Тема 30. Трахея, бронхи, легені. Плевра. Межистіння. Трахея: частини, топографія, будова стінки. Головні бронхи: топографія, будова стінки. Бронхове дерево. Вікові особливості трахеї і головних бронхів. Легені: топографія, зовнішня будова. Ворота легень. Корінь легені і його компоненти. Частки, сегменти, часточки легені. Структурно-функціональна одиниця легень-ацинус. Кровоносна система легень.

Тема 31. Плевра. Пристінкова плевра і її топографічні частини. Нутрощева плевра. Плевральна порожнина: вміст, закутки, їх функціональне значення. Проекція плевральних мішків на стінки грудної порожнини. Межистіння: визначення, класифікація, межі, вміст кожного відділу.

Тема 32. Сечова система. Нирки: топографія, будова, функція. Фіксуєчий апарат нирки. Ниркова ніжка. Сегменти нирки. Сечоводи. Сечовий міхур. Жіночий сечівник. Чоловічий сечівник. Вікові особливості сечового міхура.

Тема 33. Чоловічі статеві органи. Анатомія внутрішні та зовнішніх чоловічих статевих органів. Аномалії розвитку зовнішніх чоловічих статевих органів. Гермафродитизм. Процес опускання яєчка.

Тема 34. Жіночі статеві органи. Анатомія внутрішні та зовнішніх жіночих статевих органів. Циклічні зміни будови яєчника. Жіноча промежина: визначення, топографія. Сідничо-відхідникова ямка: межі, вміст.

Тема 35. Органи імунної та ендокринної систем. Імунна система: функції, класифікація за функцією. Центральні і периферійні органи імунної системи. Загальні принципи будови ендокринних органів. Класифікація ендокринних органів. Щитоподібна залоза: топографія, будова, функції. Прищитоподібна залоза: топографія, будова, функції. Надниркова залоза:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

будова, функції. Топографія правої і лівої надниркових залоз. Ендокринна частина підшлункової залози: будова, функції. Гіпофіз: топографія, частини, будова, функції. Шишкоподібна залоза: топографія, будова, функції.

Тема 36. *Узагальнююче заняття з теоретичної підготовки та практичних навичок з внутрішніх органів.*

Змістовий модуль 4. Анатомія нервової системи та органів чуття.

Тема 37. Загальні відомості про нервову систему. Класифікація нервової системи за топографічним і за анатомо-функціональним принципом. Нейрон, морфологічна і функціональна класифікація. Рецептори, їх класифікація. Синапси. Рефлекторна дуга. Сіра речовина ЦНС. Нейроглія.. Біла речовина ЦНС. Нервові волокна, нервові пучки, корінці. Розвиток головного мозку в ембріогенезі: стадія трьох і п'яти мозкових пухирів та їх похідні.

Анатомія спинного мозку. Топографія. Зовнішня будова спинного мозку. Внутрішня будова спинного мозку: центральний канал, сіра і біла речовина. Чутливий вузол спинномозкового нерва. Передні і задні корінці.

Тема 38. Довгастий мозок. Міст. Мозочок. IV шлуночок. Ромбоподібна ямка. Топографія ядер ч/м нервів. Середній мозок.

Тема 39. Проміжний мозок: частини (дорсальна – таламічний мозок; вентральна частина – гіпоталамус). Частини таламічного мозку: таламус, епіталамус, метаталамус. Таламус: зовнішня будова. Внутрішня будова: ядра і їх функції. Епіталамус: частини. Шишкоподібна залоза і її функції. Метаталамус: частини і їх функції. Гіпоталамус: його компоненти. Гіпофіз. Ядра гіпоталамуса, їх функція. Гіпоталамо-гіпофізарна система. Третій шлуночок: стінки, сполучення.

Тема 40. Кінцевий мозок. Рельєф плаща. Локалізація функцій у корі головного мозку. Базальні ядра. Бокові шлуночки. Нюховий мозок. Біла речовина півкуль

Тема 41. Оболони головного мозку. Міжоболонні простори і їх вміст. Похідні твердої оболони головного мозку, їх топографія. Венозні синуси твердої оболони мозку. Шлуночки мозку. Місця утворення та шляхи циркуляції та виведення спинномозкової рідини. Судини та нерви головного мозку.

Тема 42. XII пар черепних нервів. Місця виходу 12 пар головних нервів. Лицевий нерв.

Тема 43. Трійчастий нерв. Будова (ядра, чутливий вузол, гілки), топографія та функції.

Тема 44. Органи чуття. Орган смаку та нюху. Шкіра. Молочна залоза. Орган зору – очне яблуко. Ядро ока. Допоміжний апарат ока. Зоровий шлях та шлях зіничного рефлексу.

Тема 45. Орган слуху і рівноваги. Зовнішнє вухо, середнє вухо. Внутрішнє вухо. Шляхи та центри слухового аналізатору та рівноваги. Органи рівноваги. Провідні шляхи органу слуху та рівноваги.

Тема 46. Периферійна нервова система. Спинномозкові нерви. Шийне, плечове, поперекове, крижове нервові сплетення, будова, гілки. Грудні спинномозкові нерви.

Тема 47. Вегетативна нервова система – симпатичний відділ та парасимпатичний відділ.

Тема 48. Узагальнююче заняття з теоретичної підготовки та практичних навичок з нервової системи.

Змістовий модуль 5. Анатомія серця. Серцево-судинна система.

Тема 49. Кола кровообігу. Кровообіг плода. Серце: топографія, будова, проекція та місця вислуховування клапанів. Судини та нерви серця. Осердя: осердя, вміст, пазухи.

Тема 50. Аорта: частини. Гілки дуги аорти. Зовнішня сонна артерія. Загальна сонна артерія. Зовнішня сонна артерія, гілки. Внутрішня сонна артерія: топографія, відділи, гілки. Анастомози голови. Підключична та пахвова артерії: відділи, гілки, ділянки кровопостачання. Артерії плеча та передпліччя, кисті. Артеріальні дуги. Проекції артерій верхньої кінцівки на шкіру.

Тема 51. Грудна аорта : топографія, пристінкові та нутрощеві гілки. Черевна аорта: топографія, класифікація гілок. Пристінкові гілки черевної аорти: топографія, ділянки кровопостачання. Нутрощеві гілки черевної аорти: парні і непарні. Парні нутрощеві гілки черевної аорти: топографія і ділянки кровопостачання. Непарні нутрощеві гілки черевної аорти: топографія і ділянки кровопостачання. Внутрішньосистемні артеріальні анастомози між гілками черевної аорти.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Тема 53. Загальна клубова артерія: утворення, топографія, гілки. Внутрішня клубова артерія: топографія, класифікація гілок. Пристінкові і нутрощеві гілки внутрішньої клубової артерії: топографія, ділянки кровопостачання. Зовнішня клубова артерія. Стегнова артерія: топографія, гілки, ділянки кровопостачання. Підколінна артерія: топографія, гілки, ділянки кровопостачання. Артерії гомілки і стопи. Проекція артерій нижньої кінцівки на шкіру.

Тема 54. Верхня порожниста вена. Вени голови та шиї, верхньої кінцівки. Нижня порожниста вена. Вени стінок та органів тазу, вени нижньої кінцівки. Вени черевної порожнини. Ворітна вена. Поняття про кава-кавальні та порто-кавальні анастомози.

Тема 55. Лімфатична система, будова, функція, стовбури. Лімфатичні судини та вузли голови та шиї. Лімфатичні судини та вузли грудної, черевної та тазової порожнин, верхньої та нижньої кінцівок.

Тема 56. Узагальнююче заняття з теоретичної підготовки та практичних навичок серцево-судинної системи.

Перелік рекомендованої літератури.

Основна

1. Анатомія людини: підручник /Кравчук С.Ю., Черкасов В.Г. -3-е вид., доопрацьоване. Вінниця: Нова книга, 2023. 640 с.
2. Черкасов В.Г., Бобрик І.І., Гумінський Ю.Й., Ковальчук О.І. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти) Вінниця: Нова Книга, 2018. 392 с. (навчальний посібник).
3. Sobotta. Атлас анатомії людини. У 2 томах. Переробка та редакція українського видання: В.Г. Черкасов., пер. О.І. Ковальчука. Київ: Український медичний вісник, 2019.

Додаткова

1. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. 3-є видання, доповнене та виправлене. Укрмедкнига, 2020. 676 с.
2. Атлас анатомії людини: 7-е видання / Френк Г. Неттер (дві мови) [наук. ред. пер. з англ. Л.Р. Матеуш-Вацеба, інш]. Всеукраїнське. спец. видавництво «Медицина» 2020. 736 с.
3. Фредерік Мартіні Анатомічний атлас людини: Пер. з 8-го англ. вид [наук.ред.пер. В.Г. Черкасов], ВСВ «Медицина», 2017. 128 с. (атлас)
4. Анатомія людини: Галина Коляденко, підручник. Либідь, Київ 2018. 380 с.
5. Малий атлас з анатомії: навчальний посібник (ВНЗ І—ІІІ р. а.) /Ришард Александровіч. — «Медицина», Переклад з 5-го польського видання. 2017, — 2-е вид., випр., 139 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. <http://anatom.ua>. – провідний ресурс з Анатомії людини
2. <https://www.primalpictures.com>. – ресурс 3D анатомії для педагогів, студентів, практиків і професіоналів
3. <https://www.visiblebody.com> – ресурс міжнародної освітньої спільноти «Visible Body»
4. <https://3d4medical.com> - найдосконаліша у світі платформа 3D – анатомії

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні тестів, ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду та опису анатомічного препарату. Висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, тестів, демонструє практичні навички під час огляду та опису анатомічного препарату з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду та опису анатомічного препарату з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не відповідає на тести, не демонструє практичні навички під час огляду та опису анатомічного препарату.

Підсумковий контроль.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

До іспиту допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти на іспиті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

	проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань; рівень компетентності – високий (творчий).
Добре «4»	Виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поновлення у ході подальшого навчання та професійної діяльності; рівень компетентності – достатній (конструктивно-варіативний).
Задовільно «3»	Виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі помилки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених помилок під керівництвом науково-педагогічного працівника; рівень компетентності – середній (репродуктивний).
Незадовільно «2»	Виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи; рівень компетентності – низький (рецептивно-продуктивний).

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінювання самостійної роботи студента. Матеріал для самостійної роботи здобувачів освіти, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.